

טיב הקהילה

פר' מקץ
 ל' כסלו תשפ"ב
 זמני הדלקת הנרות ומצ"ש

הדרה"ג	3:59
מוצש"ק	5:15
ר"ת	5:52

סוף זמן קריאת שמע ותפילה

סוק"ש א'	8:08
סוק"ש ב'	8:54

הזמנים לפי שיעון חורף

גיליון מס':
597

יו"ל ע"י קהילת שבתי בבית דן | שבת ראש חודש טבת |
 בנשיאות מורנו ורבנו הרב"צ
 רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א | שבת הנוכה |

טיב הפרשה

להיות מתון במחלוקת ולבדוק שורשה

כי אם מזימה ועלילה מצידו, כפי שכבר חזו והבינו מתוך פגישתם הקודמת, שהינו מבקש עלילות עליהם. וזהו שטענו ואמרו תיכף אחר שהשיגם הרודף: 'הן כסף אשר מצינו בפי אמתחותינו השיבנו אליך, ואין נגנוב מבית עבדיך כסף או זהב?'

על כן היתה טענתם ליוסף להחזיק בדרכי ישר ולשחררו, ושפיר הזכירו בדבריהם אודות אביהם הזקן שעלול למות, כי עיקר טענתם היתה שגם אם מצא איזה סיבה להעליל עליהם עלילת חינום, יקח בחשבון שעלול לבוא על ידי כך לידי 'שפיכות דמים', ושמא ירדע יוסף מלהמשיך בעלילותיו כשהדברים גובלים גם בתנאי זה.

ועל אף שגם אחר שטענו והוכיחו שידו לא היתה במעל, לא יצא בנימין מידי חשד, בכל זאת היתה טענתם שאי אפשר להעניש על דבר התלוי רק בחשד.

ולטענה זו היה יוסף מצפה, הוא רצה שהם ישמיעו טענה שתוכנה היא: 'יש חושדים בו ואין בו', ואז השמיע לפניו תשובה ניצחת: 'אני יוסף! העוד אבי חי? כלומר, אם הנכם טוענים שאין לדון ולהכריע את דינו של החשוד כל עוד שאין הוכחות מוצקות שאכן ידו במעל, למה אם כן חרצו את דינו למיתה ולמכירה לפני כעשרים שנה? על אף שבפועל היה חף מפשע, וכל הטענות שטענו עליו לא היו מוצקות כלל, ויסוד הדברים לא היו כי אם חשדות?...' וזהו 'אני יוסף!' ולמה בשעה שמכרתם אותי לא העלתם על פיכם טענה זו שאין לעשות מעשה על פי חשד, 'העוד אבי חי?' האם אז עדיין לא היתה חשש זה של אבי חי?...

ועיקר מטרת יוסף בכך היה כדי שידומו אחר שלא תהיה מענה בפיהם, ותעלה להם הדבר לתשובה וכפרה.

בזה אפשר לפרש את מה שדרשו חז"ל במדרש רבה (בראשית פרשה צג, ס"ק י"א) על מאמר הכתוב (מה, ג) 'ולא יכלו אחיו לענות אותו כי נבהלו מפניו' ח"ל: 'אוי לנו מיום הדין אוי לנו מיום התוכחה'. ממשמעו של מדרש זה מובן שבדברי יוסף אלו לאחיו היתה תוכחה גדולה, ומחמת אותה תוכחה באו לכלל אותה בושה גדולה. וזו היתה התוכחה, האין לא השגיחו להכריע בדיני נפשות על פי הרגשה ששורשו לא היה כי אם חשד בעלמא.

מכל זה יש לנו ללמוד מוסר השכל מאלף על כל מיני המחלוקות שישנן בעולם. שעל פי רוב הם בנויים על יסוד מסוים, וכשבאים לחקור אחר יסוד הדברים, מתברר שאין זה כי אם חשד הנובע מאיזה דמיון והרגשה של אדם, ושיש עליו כמה וכמה פירויות, ועל גבו נבנו תילי תילים של מסקנות, וממנו יצא קצפה של כל המחלוקת, כי אכן גדול כוחו של היצר לעשות מאן גמור יש גדול מאוד, ועל כן צריכים תמיד לחקור היטב שורש הדיבה, ומתוך כך ינעמו מלצער את הזולת ולביישו, ונזכה לשלום שהינו כלי מחזיק ברכה.

וַיֹּאמֶר גַּם עֵתָה כְּדַבְּרֵיכֶם כִּן הוּא אֲשֶׁר יִמְצָא

אֵתוֹ יִהְיֶה לִי עֵבֶר (מד, י)

ופירוש"י: גם עתה כדבריהם - אף זו מן הדין, אמת כדבריהם כן הוא שכולכם חייבים בדבר, עשרה שנמצאת גניבה בידי אחד מהם כולם נתפשים, אבל אני אעשה לכם לפנים משורת הדין, אשר ימצא אתו [בלבד] יהיה לי עבד:

נקדים ונאמר שלא באנו לפרש כאן כלל מה שהיה בין יוסף לבין השבטים הקדושים, כי אין אנו משיגים אפילו אפס קצהו מהשגתם וקדושתם, רק באנו לדרוש את התורה כדי ללמוד ממנה מה צריכים לעשות למעשה.

ובכן נתבונן מעט ענין הויכוח אודות גניבת הגביע, ומה היתה כוונת יוסף בעלילה זו.

והנה, המפרשים כבר פירשו שרצה יוסף לראות את גודל מסירות נפשם על בנה של רחל, ובפרט של יהודה שהחשיבוהו השבטים כמלך עליהם. ורצה שבזה יזכו לתקן את עוון מכירתו. ואכן כך היה, שמסר יהודה נפשו להיות עבד במקומו של בנימין, ובהמשך אף ביקש לעשות מלחמה עם מצרים על מנת לשחררו.

וכיון שדברי תורה הם כפטיש יפוצץ סלע, אענה גם אני לפרש את המכוון באופן נוסף. דהנה, לגופו של ענין הודו כולם שהגב צריך לבוא על ענשו, ולא זו בלבד אלא כל אלו שהתלוו במסעו ראויים לעונש, כפי שהם בעצמם אמרו (לעיל פסוק ט) 'אשר ימצא אותו מעבדיך ומת, וגם אנתנו נהיה לאדוני לעבדים', והרודף אחיהם ביקש להקל מעונשם, ולא ביקש כי אם לקחת את בנימין לעבד, ולא להמיתו, ואותם לשחרר ולפטור מעונשם, ואם כן איזה פתחון פה היה להם לבקש שישחררו את בנימין גם כן מהעונש הקל שהושת עליו? כפי שרואים בהמשך בפרשה הבאה.

וביותר יש לתמוה שלא רואים בפרשה הבאה שניסה יהודה להמליץ על בנימין ולשבר את אוזני יוסף שאין החטא מצדיק עונשו, כפי שנהוג במי שכבר נתפס בעבירה ואי אפשר להכחיש את העבירה, אז מנסים לכל הפחות להקטין את החטא, כדי להפחית את עונשו, וכאן לא בא כי אם בטענה מוזרה, שאביו של הנער לא יסבול את כובד העונש המטילים על בנו, ועלול ח"ו למות מרוב עגמת נפש, למה חשב יהודה שבטענה זו יתרצה יוסף לזכות את בנימין? וכי ראה אי פעם שבית משפט יזכה את הפושעים כדי שלא יצטערו הוריהם?

ובהכרח עלינו לפרש, שתוכנה של טענת השבטים לא היתה שיסלחו לחטאו של בנימין. אלא טענתם היתה שעל אף שנמצא הגביע באמתחתו של בנימין אין כאן כי אם עלילה שפילה. הן הכי נמי, אילו היה הוא הגנב, היו צריכים להענישו, ולטענתם, אפילו במיתה. אבל היטב ידעו שידי בנימין לא היתה במעל, וברור היה להם שגם יוסף ידע מזה, ואין כאן

טיב המערכת

נר ד' נשמת אדם

פעם היה יהודי פשוט, שלמרות פשטותו היה דבק מאוד בברוא, ואמנם בימות השנה היה היהודי טרוד בעבודתו על המחיה ועל הכלכלה, אך בהגיע יום השבת היה מתעטף באור מיוחד זוהר, וכן בשאר ימים טובים היו פני האיש קודמת כאחד הצדיקים והיה כולו מלא שמחה ואורה גם על חג החנוכה לא ויתר האיש ולמרות פשטותו היה נוהג במנהגי הצדיקים שר ורוקד לאור הנרות במשך זמן רב ומדי ערב בימי החנוכה היו כל יוצאי חלציו מתקבצים סביבו ונהנים מהאור המיוחד שהיה קורן ממנו ומהשמחה ששפעה ממנו ודבקה בכלם והיה כאשר זקן האיש ונפטר מהעולם בשיבה טובה, ובהגיע ימי החנוכה לא ידעו בניו מה לעשות, והרי כל שנה היו רגילים לבוא אל אביהם הזקן ועכשיו איננו, לבסוף החליטו להתקבץ יחדיו ולהוציא את תוכנית האב, להעלות אש בנרותיה ולנסות לשיד ולשמוח כשם שעשה הוא.

והי כאשר הוציאו את החנוכה מסקומה, ראו פתח מוצמד לחנוכה הכתוב בכתב ידו של אביהם וכן כתוב בו: 'בני היקרים ידוע ידעתי שבהגיע ימי החנוכה תעצבו על חסרוני ואולי אף על השמחה שהיתה לנו בימים אלו, ולכן אגלה לכם כי חג החנוכה אינו החג הפרטי שלי, אלא של כל איש ואיש משראלי, ואם תרצו תוכלו גם אתם להדליק את אור הנרות ולהנות מהאור הנוקע מהם ולהכניס את האור הנפלא הזה אל תוכם, אם רק תרצו.'

חז"ל מגלים לנו כי אורו של חג החנוכה שונה מכל שאר החגים וגם אם בכל החגים עלינו להתעלות מהחולין כדי לקבל את קדושת החג, לא כן הוא בחנוכה, שלמרות היותו חג הרי ימיו ימי חול, וכמו שרמזו הצדיקים שמצוותנו חנוכה למטה מעשרה טפחים דווקא במקומות הנמוכים שם סאיר האור של חנוכה, וכדי לקבל את האור אין צורך בפעולות מיוחדות כבשאר החגים, אלא כל יהודי 'באשר הוא שם, בסוף יום עבודה הוא מתחופף אל הנרות ומעלה בהם את האור שמאיר את נשמתו, ולנו נשאר רק לרצות לקבל את האור.

(ע"פ טיב המערכת-תוכחה)

ניתן לשפוע את שיחותיו של פורנו ורבנו שליט"א • במספר מיוחד וישיב
 באידיש: 073-2951321 • בלשון הקודש: 073-2951320

טיב
 ההודעות

זאת חנוכה

א. הנותן מן השמן ביום השמיני [ואילו מה שנותן בלילות הקודמים יכול להשתמש בו בלילות שאחריו], עושה לו מדורה ושורפו בפני עצמו, ודוקא כשנתן בו מתחילה רק כדי שיעור הצריך למצותו אלא שנכבה באמצע ונשא, ולכן אסור משום הדוקצה למצותו, אבל אם נתן מתחילה שמן הרבה בנר מותר להשתמש עם הנותן לכתחילה, וי"א דאף בכה"ג אם נתן את השמן בסתם הוקצה כל השמן למצותו, אם לא שהתנה מתחלה שלא י"א נאסר אלא בכשיעור (סי' תרע"ז ס"ד ובמ"ב שם).

ב. אבל אסור להניחו לשנה הבאה לנר חנוכה משום דחיישינן לתקלה, ואפילו להניחו בכלי מאוס דודאי לא יבוא לאכלו ג"כ אסור, דחיישינן שמא יבוא להדליק ולהינות הימנו (מ"ב שם סק"ט).

ג. המנהג אצל הצדיקים לעשות סעודה גדולה ביום השמיני הנקרא זאת חנוכה, ובודאי יש בזה חוכמה, ובפשיטות נ"ד אדפטר מפני שהוא גמרה של מצוה, והוא ע"ד שכתב הרמ"א בסי' תרס"ט שעושינן סעודת משה לגמרה של תורה, וכמ"ש בא"י שם בשם רב"ח דה"ה לגמרה של מצוה (ליקוטי מהרי"ט).

ד. זאת חנוכה הוא גמר החתימה מראש השנה ויום כיפור (תולדות אהרן וזמ"ט). וכ"כ בספר טעמי המנהגים בשם ליקוטי מהרי"ל שיום זאת חנוכה הוא השלמה על הימים הנוראים, ועל כן על כל איש מישראל להעלות על זכרונו קעת את כל הקבלות טובות שקיבל על עצמו בתורה ותפלה ובמעשים טובים, וירבה להתבונן מה חובתו בעולמו (סי' המועדים תנ"ח).

ה. ומתאמרא משימה זהרה"ק מרוזין זי"ע דמה שצדיקים יכולים לפעול בתפילת נעילה יש בכוחו של יחידי פשוט לפעול ביום זאת חנוכה, והיום הזה גדול כוחו עד למאד, ולכן ישתדל כל אחד להקדיש מזמנו לתפילה ובקשה שיזכה להתקרב אל ד' ליראה ולאבהה אותו ולעשות רצונו כל ימי חייו. ואף מי שלא זכה לשוב כהוגן בימים הנוראים, עדיין לא איחר את המועד, ויזדרז לשוב אל השם ביום הקדוש הזה (שם).

איסור הנאה מנר חנוכה

א. אסור להשתמש בנרות חנוכה, ודין זה אמור לכל הנרות ואפילו אותן שמוסיפין המהדרין בכל לילה, ואפילו אם רוצה לאכול אצלן סעודת שבת דהוי סעודת מצוה גם כן אסור. והטעם כדי שיהא ניכר שהוא נר מצוה לפרסם הנס, ועוד משום דכיון שתיקונו ע"י נס שנעשה במנוחה עשאוהו כמנוחה שאין משתמשין בה כלל (סי' תרע"ג ס"א ובמ"ב שם).

ב. אפילו תשמיש עראי כגון לבדוק מעות או למנותן לאורה ג"כ אסור, ואפילו מרחוק שאין ידיו סמוכות לנר (שם).

ג. ואסור להשתמש בו אפילו תשמיש של קדושה, כגון ללמוד לאורה, וה"ה בנרות חנוכה של ביה"כ שאסור להתפלל מעריב אצלן כל זמן שלא דלקו דרך שעה. ויש מתיירין בתשמיש של קדושה, ואפשר דיש להקל בלימוד דרך עראי ידיו סמוכות לנר וצ"ע (שם ובבית"ל ד"ה ויש עיי"ש).

ד. ודוקא כשהוא משתמש עכ"פ תשמיש עראי, אבל כל שאינו משתמש כלום ה"ו רשאי לישב בביתו בשעה שנו חנוכה דולקת, ואפילו אם לא הדליק את השמש כנוהג, ולא עור, אלא אף מותר לו לילך לאורן שלא יכשל ואינו מחויב להעצים עיניו, דזה לא מיקרי תשמיש (מ"ב שם סק"א ובשערי צ"ח).

ה. לאור שעבר חצי שעה מעת הדלקתה מותר להשתמש לאורה, ומכל מקום יש מחמירין שכל זמן שהנרות דולקות לא ישתמש לאורן, משום הרואה שלא ידע לחלק בין תוך זמן שיעורו לאור זמן שעורו (סי' תרע"ב ס"ב ובמ"ב שם), ולענין תשמיש קדושה אפשר דאין להחמיר וצ"ע (בית"ל סי' תרע"ג ד"ה ויש מי שמתיר).

ו. נר חנוכה אינו נאסר בהנאה אלא לאור שהדלק שכבר נעשה בו מעשה, אבל הזמנה לנר חנוכה אינו אסור, וה"ה אם כבה והדלק תוך זמן איסורו אסור בהנאה, משא"כ אם כבה לאחר זמן איסורו (מ"ב סי' תרע"ג סק"א ועי' בשערי צ"ח). ויש פוסקים שסוברים דאם נתן בסתם הקצה למצותה הכל (מ"ב סי' תרע"ב סק"ד).

ז. יש מי שכתב שאם נפל לו איזה ספק בדין הנוגע לנר חנוכה וצריך לעיין בספר ואין לו נר אחר חוץ מן הנרות של חנוכה, מותר לעיין לאור הנר ההוא, ואף שיש לדחות ראיותיו, מכל מקום נראה פשוט דכיון שהוא דרך עראי מותר (שע"י תשובה סי' תרע"ג סק"ד עיי"ש).

ח. קטן שהגיע לחינוך שצריך להדליק נר חנוכה, אסור להשתמש לאור נרותיו שהדליק (הלכות שלמה פ"א סי"א).

ט. השמן והפתילות שנותרו ביום השמיני לאחר ההדלקה, עושה להם מדורה ושורפן בפני עצמן, שהרי הוקצו למצותן ואסור ליהנות מהן, ואפילו אם ירצה להניחן לשנה הבאה ג"כ אסור, אפילו אם יניחו בכלי מאוס שבודאי לא יבוא לאכלו, דחיישינן שמא יבוא להדליקן ויהנה ממנו (סי' תרע"ז ס"ד ובמ"ב שם).

שמחה של מצוה

ריבוי הסעודות בחנוכה

אייתא בשו"ע (אורח חיים סימן תר"ע סעיף ב'): ריבוי הסעודות שמרבים בהם הם סעודות הרשות, שלא קבעום למשתה ושמחה. אולם ברמ"א כן הסכים על המנהג, וכתב: וי"א שיש קצת מצוה רבוי הסעודות, משום דבאותן הימים היה חנוכה המזבח, עכ"ל.

והנה רואים אנו שריבוי הסעודות בחנוכה נשתרשה מאוד בישראל, על אף שגם הרמ"א שהסכים למנהג זה לא הפליג בשבח המנהג, ולא כתב כי אם שהוא 'קצת מצוה', ועל כן עלה בדעתי לתת טעם לשבח לזה המנהג, ולומר כי דוקא מסיבה זו שכתב הרמ"א שהוא 'קצת מצוה' ראו לנכון להדר ולהחזיק במידה זו.

מזימותיה של מלכות יון

וכדי לבאר דברינו נעמוד תחילה על מזימתה של מלכות יון, הם רצו לבטל את ישראל מדתם, וכשכבר היתה ידם תקיפה עלינו אכן גזרו בפועל על חודש שבת ומילה, שבהם תלוי עיקרי הדת, אולם מצינו בחז"ל שכבר בקשו עלילות להצר את הדת ולבטלו הרבה שנים קודם הנס, שכן סיפרו לנו חז"ל (תענית כח). שהמלכות הרשעה גזרו שני גזירות האחת שלא יביאו ביכורים בירושלים, והשניה שלא יביאו עצים למערכה בירושלים, והושיבו שומרים מחוץ לירושלים כדי שלא יעזבו ישראל לעבור על גזירותיהם, והגמרא מביאה שהיו משפחות מישראל שלא השלימו עם גזירות אלו, ואיך שהתחכמו להערים את השומרים שאינם באים כי אם למטרות אחרות, ואחר שעברו את גבולות ירושלים הביאו ברננה את מתנותיהם בבית המקדש כדרך שהיו מביאים אותם בשנים הקודמים.

ובמהרש"א שם הביא טעם לגזירותיהם אלו והוא לך לשונו: 'יש לתת טעם שגזרו על ב' דברים אלו לפי ששני דברים האלו היו מביאין בשמחה דבקרבן עצים כל אחד עשה ביומו יום שמחה ויו"ט, וכן בכורים היו מביאין בשמחה כמו ששינוי בספ"ב דבכורים החליל היה מכה כו' וע"כ גזרה אז מלכות יון לבטל מהם השמחה. והיה זה בבית שני שידם היה תקיפה עלינו כדאמרין פ"ק דע"ז ק"פ שנים קודם שנחרב הבית פשטה מלכות יון כו' ולא היה להם עדיין יד וכח לבטל עבודת קרבן בירושלים אבל מחוץ לירושלים על הדרכים רצו לבטל ב' דברים אלו לגמרי, עכ"ל.

קיום הדת מכח שמחה של מצוה

היוצא מדבריו שהרצון להעביר את ישראל על הדת כבר היה קיים רבות בשנים קודם שהוציאו גזירותיהם על חודש שבת ומילה, ואז כבר בקשו מזימות האיך לבצע את הגזירות בפועל, ומתחילה היתה עצתם לבטל את המצוות שיש בהם שמחה, בידעם כי השמחה היא אמצעי לחיזוק הדת, ואכן לא היתה זו מזימה של מה בכך, וכפי שרואים שהיו משפחות שלא רצו לוותר על כך, בידיעם שהשמחה של מצוה מעורר הערכה להמצוות, זוהי אחת מהאמצעים למסירת הדת וערכי ההזרות הבאים.

וכיון שהיה זה מזימתם, לכן רואים אנו כהיום לעשות את ההיפך, ולהוקיר מאוד כל מנהג שיש בו צד של שמחה, וגם על דבר שאינו כי אם 'קצת מצוה' רואים אנו לנכון להדר בו, ולעורר באמצעותו שמחה של מצוה, ובכך להחזיר הרצון לקיום התורה והמצוות.

ולאמיתו של דבר היה גם זה עצמותו של נס, כי מאחר שטומאה הותרה בציבור, לא היו נזקקים לפח שמן טהור, אולם היתה אז צורך השעה להחזיר את החביבות למצוות על ידי כל ההידורים, ולשם כך זכו לנס, ומצאו פח שמן טהור בחותמתו של כהן גדול.

מעלת ימי החנוכה

האור המתפשט בימי חנוכה

הנה אמרו חז"ל (שבת כא): 'נר חנוכה מצוה להניחה בתוך עשרה'. ובספרים הקדושים האריכו שזוהו רמז למעלת ימי חנוכה, כי אמרו בגמרא (סוכה ה). 'לעולם לא ירדה שכינה למטה מעשרה' ורמז יש בזה, שרשותו של הקב"ה הוא למעלה מעשרה, וכדי להתדבק בו מוטל על האדם להתעלות למעלה מעשרה, וזאת מתוך יגיעה בתורה ובעבודה. אולם בימי חנוכה ממשך הקב"ה אורו למטה מעשרה, וגם אלו שאין להם מוחין להעלות למעלה מעשרה יכולים לחוש באורו הקדוש, והדבר נרמז גם כן במאמרו של רבי זירא בשם רב מתנה או רב (שבת כא). ש'פתילות ושמינים שאמרו חכמים אין מדליקים בהן בשבת מדליקין בהן בחנוכה', והיינו שבנ"א שהם בבחינת אלו הפתילות והשמינים שאינם זוכים לאור באורו יתברך בימים קדושים של כל ימות השנה, יכולים לזכות באור ה' בימים נשגבים אלו.

התיקונים מכח האור הנשגב

ואכן רואים אנו שבכח האור הנמשך בחנוכה יכול האדם להמשיך בו דיעה וכל מהותו יכול להתהפך לטובה, כי יזכה מכח זה האור למחילה גם על החטאים שהזוהר הקדוש מחמיר עליהם ביותר ומביא שאין התשובה מועיל להם. ואעתק לך את לשונו הקדוש של הרה"ק מצאנא זי"ע, (דברי חיים דף כה): 'ולפי עניות דעתי שלפי מש"כ שנו חנוכה הוא לרמז לקרב רחוקים מאד גם כן לקדושה, ואם כן יש בחנוכה מקום לשוב אפילו על אותן עבירות שאין להם תשובה ח"ו...'. כי טעם שאין מועיל תשובה לחטא זה הוא מחמת שקלקל דעתו ומזוהם מאד, ולכן באמת בקושי גדול מהני תשובה, ויש דברים מסוגלים לזה כמבואר בספרים הקדושים. אך בחנוכה שאז מתפשט האור למרחוק, ואז אפילו לאיש כזה מהני ליה תשובה בקל' עכ"ל.

מעין דבריו של ה'דברי חיים' מובא גם כן בספר 'שארית ישראל' להרה"ק מוילעדינק זי"ע, והוא לך לשונו: 'נר חנוכה הוא תיקון אף לנשמות שפשעו מאוד, נ"ח - נר חנוכה, זה גם ר"ת ח'טאת נ'עורים, שבחנוכה יש תיקון לכל הנשמות, אפילו אותם שפגמו מאוד, שאפילו פתילות ושמינים שאין מדליקין בהן בשבת, יש להן תיקון בחנוכה' עכ"ל. הרי לנו מדבריהם הקדושים שגם אלו שהם למטה מעשרה, ודעתם משושבת ומזוהם, זוכים בימים אלו לאור קדוש המיישר דעתם, ובאמצעות אותו אור יכולים להכיר היטב באיוולתם ולזכות לחרטה ולתשובה כדבעי, ואז תהיה ביכולתו להתעלות ולזכות לדבקות גם בכל ימות השנה.

קדושת חנוכה כהננה לימי השובבי"ם

וכיון שזוכים אנו בימי החנוכה הקדושים לאור המתקן את הדעת, יכולים אחר כך להיכנס לימי השובבי"ם המסוגלים גם כן לתשובה על זה העוון, ואכן בספר 'עבודת ישראל' כתב בזה"ל: 'ההנחה בחנוכה על הימים הבאים אחריהם טבת ושבת שהם ימי שובבי"ם, כי תמיד צריך האדם להכין קדושה מימים טובים על ימים הנמוכים וכו', לכן נעשה הכנה ע"פ הסתכלות בנר חנוכה, לראותם בלבד, לתקן כל אחד מה שפגם מעודו בראיית עין' עכ"ל.

סיפורי השגחה פרטית
עשלוהו לפערבט ע"י הקוראים

חברותא באמונה

יצאנו שני חברים במצוקה כלכלית קשה כדי לנסות לדפוק על פתחי נדיבים בחוץ לארץ לקבץ יד על יד פרוטה לפרוטה ולנסות לשקם את ביתנו.

חבר שלי חריף ושגן ונע קקפיץ דרוך ואילו אני חריף הקטן לעומתו רגוע ושליח ומיזשב בדעתו.

הסברתי לו כי הכל כבר מוכן מלמעלה וכל מה שעלינו לעשות זה השתדלות בלבד ולא יתווסף פרוטה אחת מהלחץ והפזיזות. הוא ענה לעומתי שעובדתית הרוזיות והפה השגן שלו מכניס לו יותר הכנסה ממה שאני מצליח לאסוף והוסיף לומר שאם אני כל כך בטוח בעצמי שהכל מלמעלה ואין עניין להשתדל מעל ומעבר אז שאתן לו להיכנס ראשון לבתי הכנסת ולפתחי נדיבים ואני אכנס אחריו ואז נראה מי מרוויח יותר.

הסברתי לו שאני גם משתדל אבל לא בצורה מוגזמת... קודם מתפלל ומשאייר זמן ללמוד לפי סדר היום שלי וגם אוסף...

אחרי שהוא לחץ הסכמתי לכך שייכנס הוא ראשון ואני אחריו ומה שמיוון לי כבר יגיע אלי.

הוא התלהב מהעניין ואסף במרץ ואני אחריו, הוא יצא ורק אחריו אני נכנס, הוא אכן הוכיח כי החריצות משתלמת. הוא אסף מאה דולר ואני עשרים ושש הסכומים שהוא אסף היו כפולים משולשים ואף יותר. האמת שהיו לי רגעים של צביטה בלב שאולי אני טועה אבל התחזקתי בביתו ב'ה שאין בריאה נוגעת במוכן לחברו ובפרט שאני מתעצל במלאכתי והמשכתי לאסוף בביתו מוחלט בבורא עולם.

הוא הסתובב שמח וטוב לב עם מבט של מנצח, החיך שלו החזיק מעמד עד לאותו בוקר כאשר הוא סיים את הסיבוב שלו ואני נכנסתי אחריו לבית הכנסת לסיבוב פשוט ללא פה שגן וללא שכנועים מיוחדים כאשר אחד המתפללים הושיט לידי מעטפה שמה במיוחד החייתי לו בחום וסיימתי את הסיבוב בבית הכנסת. מחוץ לביתה כנסת פתחתי את המעטפה וספרתי את הסכום שהעניק לי. היה שם חמש וחצי אלף דולר (5,500\$) מזומנים טבין ותקליץ...

החיך שלו נמחק מהפרצוף והתחיל לחקור אותי מי נתן לי ואין בקשתי ומה סיפרתי לו שכך פתח לו את הלב... הסברתי לו שלא עשיתי דבר אלא הסתובבתי כרגיל היהודי הושיט לי את המעטפה. הוא מוכן לא יכל לעכל את העובדה שאני קבלתי כזה סכום ושבעים שקפתי אותו בבת אחת. יידי הפיז מיהר פנימה ופנה לאותו נדיב בבקשת תרומה וקיבל סכום פעוט... הוא כפי שאמרתי ללא רסן לפיו שאלו מדוע נתן לחברו כלומר לי סכום כה נכבד ואילו לו רק פרוטות אחדות. השיב הנדיב בניחותא שהיתה לו ישועה גדולה וקיבל על עצמו לתת את הסכום הנ"ל לצדיקה וגמל בליבו שהראשון שיבקש יקבל את הכל והוא היה הראשון. תיכף שאלו היכן היה כי הוא נכנס לסיבוב ראשון לבית הכנסת ולא ראה אותו? השיבו היהודי שבדייק יצא לנוחיות...

חברי יצא עם הסיפור המרתק ולמד לקח שבאמת הכל מלמעלה ולא יעזור דלג ולקפץ ולעקוף את הראשון וכו'.

הוא קיבל שיעור בביתו ואני קבלתי חיזוק בשעור הביטחון חובת הלבבות.

בעל המעשיות:ב.ש.

הפענוני לזכות את הרבים בסיפור של השגחה פרטית
זופמן לשלוח אר' שפה ספואלס
בפקס: 15326517922
או ל: o.y.wines@gmail.com

• § • § •

מתוך אותה אהבה גדולה שהתעצמה עתה ביניהם, התקרב הבן יותר אל אביו מטיבו, והם החלו לשבת יחדיו מדי יום בשעה קבועה בטרקלין המפואר שבארמון. את אותה שעה של 'קורת רוח' הקדיש האב להתייחדות עם בנו אהובו, כשהוא שומע ומברר באותו 'זמן איכות' על כל קורות בנו אהובו, וכל הנצרך לו.

שעה זו היתה לשניהם יפה ונעימה מאוד, כשהבן הקפיד בכל יום להביא עימו 'כוס חמין' נכבדה, משקה חם והמביל, ולהגיש אותה על מגש של זהב לפני אביו הגדול.

יום אחד כשנכנס הבן להיוועד עם אביו כדרכו לא הביא את המשקה בידו, לשאלת האב מה יום מיומיים, ומדוע מגיע היום כך בדיים ריקות, התנצל הבן שהיום הוא חלוש מעט ואין בכוחו להכין את המשקה.

תיכף נדרך האבא בכל לב ושאל בדאגה רבה, מה קרה בדייק? שמא חזרה חלילה אותה מחלה ישנה לקנן בגוף רח"ל, או אולי איזה 'חידק' מסוכן נתפס... אך הבן הרגיע את אביו היקר, שאין כאן כלום לא מחלה ולא חולי, לא מיניה ולא מקצתיה, כי אם 'חולשה' בעלמא שהכבידה עליו מעט והתעצל להכין את המשקה... אבל ברור שזוהי חולשה שאין בה כלום!

כצפי האב המסור לא נרגע ולא השתכנע כלל, עם הבריאות לא משחקים! - פסק, ותיכף הזדרז להזעיק את הפרופסור הגדול בעיר שיבדוק היטב את מצב בריאותו של הבן יחיד'ל המפונק שמשום מה נחלש לו פתאום בחולשה פורטא, וקצת לא הרגיש טוב, ואפילו השתעל פעם או פעמיים...

עד מהרה הופיע הפרופסור המומחה בשערי ארמון, לא לפני שגבה מחוץ מפלפל של כמה אלפים טובים... הוא ביקר את הבן בדיקה מקיפה ויסודית, שבתוצאותיה התברר שהבן בריא ושלם. הרופא הדגול רשם ברוב חשיבות 'דיאגנוזה' ברורה: הפציית הבריאה אינו צריך לשום תרופה! אין כאן כי אם חולשה חולפת, יישאר אפוא הבן בביתו יום אחד ינוח קמעא ויאגור כוחות לשוב לאיתנו.

באותו יום לא יצא הבן כמצוות הרופא, ונשאר בחדר משכיותו כדי לנוח ולפוש ולחזק את עצמו.

והנה מה מאוד גברה פליאתו של הבן, כראותו במשך כל אותו יום את אביו אהבו מברך תדיר אודות תחושתו והרגשתו ואינו מפסיק 'לכרכר' סביב מיטתו, הוא נכנס לחדרו כל העת כדי לבדוק ולוודא את שלומו הטוב, הגיש לפניו ארוחה טובה ודשנה... יחד כוס תה חם ובריאה, כשהוא יוצא מגדרו בהשתדלותו להנעים עליו את מנוחתו.

תמה הבן בפני אביו ושאל: אינני מבין, מילא כשהייתי חולה במחלתי הקשה הבנתי שהגן חרד לשלומי ולרפואתי כדי שאבריאה מאותו חולי נורא. אבל עתה הרי אינני חולה כלל כפסקו המפורש של הדוקטור, ואני רק שוכב כאן קצת במנוחה כדי להתחזק, ומה לך כי תחרד עלי את כל החרדה הזאת?

נענה האב הגדול והטעם לבנו, מסופקני אם תוכל להבין לליבי... תדע נאמנה שאהבתי אליך גדולה ועצומה הרבה יותר מכדי השגתך, אתה נולדת לנו לאור שנים של כאב וצער וצפייה ארוכה, ולבי נקשר באהבתך קשר חזק ואמין. - לפיכך אף כי ידעתי היטב שאין כאן לא חולי ולא מחלה כי אם 'חולשא' זעירא שבקלות תצא ממנה, עם כל זאת מרוב קרבתני אליך ואהבתך הבערת בקרבי לא יכולתי למנוע עצמי מלדאוג עבור כל מחסורך גם ביום זה, כדי שתחזור מהרה לאיתנך.

• § • § •

מאותו יום גדלה תביבות הבן אל אביו והופלה פי כמה, כד"א (משלי כז, ט) "כמים הפנים לפנים כן לב האדם לאדם". ולאחר שנוכח לראות דוקא ביום כזה שלא נצרך כמעט לטיפולו של אביו, והיה באפשרותו להסתדר ולהכין את כל צרכיו בכוחות עצמו, ועם כל זאת לא פסק אביו מלדאוג עבורו שיהא הכל מצוי לפניו בשלמות, ולא יצטרך לטרוד ביום חולשתו. - מתוך כל זאת נוכח לדעת ולהבין שעד כמה ששעור בנפשו את אהבת אביו הגדול אליו בימי חוליו, הרי עתה התברר שהיא יותר גדולה פי כמה וכמה, לפיכך מתוך אותו יום ידעך גדלה תביבותו לאביו עשרת מונים.

• § • § •

ידועה ומפורסמת היא קושיית התנוכה של הפני יהושע בסוגיית פך השמן הטהור שהתגלה ונעשה בו נס לדלוק שמונת ימים. וזה לשונו זהבה: "יש לחמוה, כל

האירו עיניהם וליבם של ישראל!

במילה אחת מגדיר לנו כאן המדרש מהי גלות יון, ומהי עיקר גזירת מלכות יון הרשעה: "חושך" -! להחשיך עיניהם ולבם של ישראל רח"ל! - ומעין זה הוא ברשי" ריש פרשת ויחי (מז, כח): "כשנפטר יעקב אבינו נסתמו עיניהם ולבם של ישראל מצרת השעבוד".

מה פשר כוונת "החשיכו עיניהם ולבם", כיצד מחשיכים את העיניים? כיצד מחשיכים את הלב?

ברם כתב בספה"ק קדושת לוי ז"ע (ויגש ד"ה והנה עיניהם) בשם רבו המגיד הגדול ממעזריטש ז"ע, חל"ק: "מורי ורבי הצדיק מורינו דוב בער אמו, שכמו שיש 'אור וחושך' בעולם כך יש בשכל האדם 'אור וחושך' וכו'" עכ"ל"ט.

למדנו מדברי קדשו העמוקים, שאין כוונת 'חושך' רק בכיבוי מתג האור, אלא יש חושך שהוא בתוך שכל האדם ומחוץ.

כי בחשכות סתימת הדעת אין האדם מוצא בשכלו זיק של אור להאיר את דרכו, והרי הוא כסומא המהלך באפלה. בחוצות העיר יכול אור השמש להאיר כאור החמה, אבל בתוככי לבבו דעתו הכל חשוך! - כאשר הכתוב מעיד בנו להדיא בסדרי התוכחה (דברים כח, כט): "תִּהְיֶינָה מְמִשֵּׁשׁ בְּצִנְהָרִים פְּאָרוֹ יִמְשֵׁשׁ הָעַיִן בְּאֶפְלֹה" [עין מסילת ישרים (פ"ג) וד"ק].

כנגד קליפת חשכות זו התגברו החשמנאים טיהור את מקדשך 'הדליקו נרות בחצרות קדשך', כדי להאיר עיניהם ולבם של ישראל!

לפיכך עיקר קביעות התנוכה לא נקבעה על הניצחונות והמלחמות והתשועות, כי אם על הארת פך השמן זית וך שהאירו כהני הקדושים בבית המקדש, כמפורש בסוגיא דמאי תנוכה (שבת כא). וכן היא עיקר מצוות היום "להדליק נר חנוכה", כדי להאיר עיניהם ולבם של ישראל!

[ע"פ 'טיב התוכחה' - ע"מה מחדשות]

• § • § •

באחת הערים העשירות שבמדינת הים גרה לה בשלחה משפחה אמידה מסולתה ומשמנה, בהיותם ממשפחות אילי ההון הגדולים בנו לעצמם ויולת פאר בפרבר האצולה הגבוהה. היה זה מבנה מרהיב עין ביופיו, מוקף בגינות נוי ומרחבי דשא נעימים סביב סביב כמו ארמון נאה, המרוהט בקפיצה משופרא דשופרא ברוב פאר והדר.

העושר האגדי שבלט בכל פינה שבארמון המטופח לא הצליח לשמח את בעלי הבית כלל... העצב והיגון מילאו תדיר את חלל הבית הענק והריק, העיקר חסר מן הספור... בני הזוג המבוגרים בעלי הבית לא זכו לדאבונם לפרי בטן, הם ייחלו בכל לב וצפיו לחבוק תינוק קטן, שאיר וישמח את ביתם הקודר והחשוך, ועשו כמובן את כל אשר ניתן בכוח אנוש, פיזור הון רב על טיפולים ועל סגולות, ולא הפסיקו להתפלל ולהתחנן לפני השי"ת, שמפתחות הלידה ביזו בלבד מסורים (תענית ב), והוא לבדו פוקד עקרים ועקרות.

סוף סוף לאחר שנים רבות שמעו ה' את תפילתם, ותעל שוועתם אל האלקים, ונולד להם בן נחמד למזל טוב! בן מושלם ויפה תואר שלם בכל מידה נכונה, שהאיר את הבית באור יקרות.

השמחה כמובן הריקעה שחקים, והבן יחיד'ל גדל והתפתח לשם ולתפארת, כשהוריו המסורים לא פוסקים להרעיף עליו אהבה וחום מקרב לב, כראוי וכיאות לבן יחיד נסיך העצר.

• § • § •

יום אחד נפל הבן יקיר למשכב ל"ע, הוא חלה במחלה קשה וחמורה, וסכנה נשקפה לחייו. אביו אהבו טיפל בו במסירות אין קץ, ובאהבתו הגדולה אליו לא חשך שום מאמץ להחלימו ולרפאותו ולהחזיקו ולהחיותו, הוא פיזר ממון רב והביא אל מיטתו את טובי הרופאים. פרופסורים מומחים בעלי שם הגיעו מקרוב ומרחוק כדי להמציא מזור לחולה הקשה. כשאביו דואג כל העת וחרד לשלומו, וכמעט לא מש ממיטת חוליו, עד שאכן בעזרת קל מלך רופא נאמן ורחמן ב"ה הבריאה החולה חזרו לאיתנו. לאחר שהבריאה הבן הודיע מקרב לב לאביו מטיבו על טיפולו המסור ואהבתו הגדולה שהשפע עליו בתמלתו, באומרו אל אביו: ידעתי אבי תמיד את רוב אהבתך אלי, אך עתה בעת מחלתי הקשה נוכחתי לראות עד היכן מגעת אהבתך אלי ביותר, כאשר חזיתי בדאגתך במסירות מופלאה לי ולכל צרכי משלם, ולא עזבתני במחלתי אף ליום אחד!

טורח הנס זה למה, דהא קיימא לן 'סומאה הותרה בציבור'! והי יכולין להדליק בשמן טמא. ובשלמא למאן דאמר (פסחים עט.) 'חזיה בציבור' ניחא הכא שפיר קצת, מה שאין כן למאן דאמר הותרה בציבור, דאפילו הדורי לא מהדרין כדאיתא ביומא (י:) אם כן קשה טובא וכ"ו.

ותירץ בקדשו: "לכך נראה, דעיקר הנס לא נעשה אלא להודיע להם חיבת המקום עליהם, כדאשכחן שנעשה זה הנס תמיד (אבות ה, ב) שלא נמצא פסול בעומר ובשתי הלחם וכ"ו. ונעשה להם גם כן נס זה בענין הנרות שהוא עדות לישראל שהשכינה שורה בהם כ"י באותן הימים שהיו עת רצון, להודיע שחזרו לחיבתן הראשונה, כן נראה לי נכון" עכ"ל"ט.

לפי דרכו בקודש של הפני יהושע אמרתי בעזרתו יתברך על פי 'טיב המעשה' דן ליישב את לשון רבינו הגוש הגדול הרמב"ם ז"ל בהלכות חנוכה (פ"ד הי"ב): "מצות נר חנוכה מצוה חביבה היא עד מאד, וצריך אדם להזיהר בה כדי להודיע הנס, ולהוסיף בשבח האל והודיה לו על הנסים שעשה לנו. אפילו אין לו מה יאכל אלא מן הצדקה, שואל או מוכר כסותו, ולוקח שמן גרות ומדליק" ע"כ.

ולא מצינו כהאי ליטנא בשאר מצוות כלל, שיגדיר בהם הרמב"ם בלשון "מצוה חביבה עד מאד!" והרי כל תיבה וכל אות בלשון הרמב"ם מדויק ומסולא בפז. ואפילו בחובת ארבע כוסות דליל פסח, שמשם למד הרמב"ם חובת העני המתפרנס מן הצדקה משום פרסומי ניסא, כדפירש הרב המגיד כאן. - לא כתב שם שהיא מצוה חביבה, רק פסק דינו בסתם שלא יפתחו לו מארבעה כוסות (פ"ז מהל' חומ"צ ה"ז). ומאי שנא מצות נר חנוכה דידן שהגדיר בה שהיא 'חביבה עד מאד', ומדוע תגדל חביבותה יותר מחביבות שאר המצוות.

• § • § •

אולם כשנשכיל בדבר ותבונן נוכל להבין מעט, הרי בכל שאר המועדים והרגלים אנו כאותו בן יחידל בעת מחלתו הקשה, כשנצרך אביו להצילו ממוות לחיים. שכן כל אותם ניסים ונפלאות היו כביכול מוכרחים להצלתם של ישראל ממוות לחיים ומשעבוד לגאולה, אחר שבאו מים עד נפש. ואילו אותם נפלאות ותשועות לא שאר משונאותיהם של ישראל שרדי ופליט, כמו ביציאת מצרים שבחג הפסח, והפלתו של המן בחג הפורים ודומיהם.

לפיכך הגם כי בודאי תגדל חביבותם של ישראל במצוות אלו המועדים, מחמת אותם ניסים עצומים שטרח השי"ת לטפל בהם להצלתם. וכדוגמת הבן בימי חוליו, שכשראה גודל דאגת אביו להצילו ולרפאותו, גדלה אהבתו אליו מאוד.

אך אף על פי כן לא אינו זדמה לנס החנוכה, שקבעוהו חכמים על ניסן פך השמן בדווקא, כדמסקין בסוגיא דמאי חנוכה ועל איזה נס קבעוהו (שבת כא: ורש"י שם). - שהלא על כן ייסד לנו הפני יהושע שאין בו בצורך זה הנס שום סכנתא, לא מחלה ולא חולי, כי אם כעין חולשה, ולא נצרך כל אותו טורח של נס פך השמן לא בשביל הצלתם של ישראל, ולא בשביל מגורת המקדש כלל, שהרי להדלקת המנורה סגי בשמנים הטמאים, כדקיימא לן סומאה הותרה בציבור. מצב זה נדמה כאותו יום שנחלש מעט הבן יקר, לא תפסה בהם בישראל שום מחלה וחולי, כי אם כעין חולשא בעלמא, והיו יכולים היטב להתגבר על הבעיה בכוחות עצמם אחר שהטומאה 'הותרה' בציבור וניתן להשתמש בכל אותם שמנים שטימאו היוונים בהיכל. - ומכל מקום מצד חיבתם הגדולה של ישראל, להראות ולהודיע חביבותם היתרה לפני קונם, כדוגמת מסירתו הנפלאה של האב ביום חולשת בנו, המציא להם השי"ת ברוב אהבתו אליהם אותו נס מופלא, שהדליקו ממנו נרות המערכה שמונת ימים.

ובזה נמצאו דברי הרמב"ם מיושבים בטוב טעם, שדווקא במצות נר חנוכה דקדק להגדיר שהיא חביבה עד מאד, כי קביעות החנוכה על נסן פך השמן מורה על חביבות עצומה, יותר משאר

מועדים ורגלים, וכדוגמת חביבותו היתרה של הבן והתפרקותו על אביו מתוך מסירתו אליו ביום חולשתו יותר מחביבות טיפולו המסודר בעת סכנתו, ואתי שפיר בעזרה"ת.

• § • § •

ועוד נוכל להוסיף בו תבלין להמתין, על פי המלצתו הנאה של אותו פרופסור בטרם עזבו את בית העשירים, להמשך שמירת בריאותו של הבן, וכדי שלא תחזור אליו חלילה אותה מחלה קשה. - שמכאן ואילך יפיד כשמתחיל להרגיש חולשה מסוימת, שלא להתעלם ממנה כמי שאין כאן כלום, רק יתייחס בהתאם לחזק את גופו ולהברותו. שאף כי כבר יצא ב"ה ממחלתו המסוכנת, עדיין עלול הוא יותר מאדם רגיל לחזור אליה. ולכן בעת הצורך יקח מנוחה לנפשו, וכן בשתיית חמין מלוגמא ומאכלים בריאים ומחזקים, ובהוספת 'וויטמינים' טובים, וכל כיוצא בזה. וטעמו ונימוקו עימו, כי אם יזלזל הפציניט באותם 'אותות' סימני מצוקה קטנים וזעירים שהגוף משדר, ומשיך לשעבד ולכתת את גופו יותר מכדי יכולתו, הרי בהמשך הזמן יתפתחו סימנים קטנים אלו ויגדלו, ועד מהרה יחזור לאותה מחלה שבקושי ניצול ממנה. אך הבן הצעיר והתוסס לא הבין, ושאל לפי תומו: למה עלי להתייחס ברצינות שכזו לכל תחושת חולשה, הרי היא בין כך כן חולפת, וכי לא עדיף להתגבר ולהתחזק ולהתעלם מאיזו חולשה של סתם?

יפה שאלת! ענה הרופא הבכיר, אכן 'להתגבר ולהתחזק' ודאי צריך, לא כל שיעול וחולשה קטנה צריכה לעצור את עשיית האדם ועבודתו. - אבל 'להתעלם' לגמרי גם אינו נכון, בפרט לא במצבן העדין, עליו להיות קשוב ולעקוב אחר אותם 'תסמינים' שמתחילים אצלו בוועיר אנפין ומחלישים את 'מערכת החיסון', ועד מהרה הגוף קורס ונופל. - שכאשר יצר הבורא ב"ה את האדם בחכמה, הפליא לעשות בגופו מערכת חיסונית חזקה המתגברת נגד כל גניף או 'חידק' הנתפש בו, ויש בכוח הגוף עצמו למגר מתוכו את רוב החולאים הרגילים שלא יוכלו להזיקו, וכדוגמת הפצע המתרפא מעצמו, ומיד עם תחילת תקיפת חולי כלשהו יילחם הגוף נגדו עד שיעיר וייעלם בטרם יתפתח למחלה קשה. במה דברים אמורים בגוף הבריא, לא כן הדבר בחולשת הגוף, כשנחלשה מערכת החיסון, שוב אין בכוחו להתגבר בעוד כנגד החיידק הזעיר. ובכך נמצא קרוב יותר אל הנזק ח"ו, ועלולים להיתפש בו בנקל מחלות שונות ומשונות המסתובבות באוויר. כידוע שהזקנים והחלשים והקטנים צריכים יותר שמירה בזה, כי המערכת החיסונית שבגופם חלשה יותר.

• § • § •

חולי הגוף אינו אלא כמו 'משל', והרי הוא תוצאת חולי הנפש, רמ"ח איברים ורש"י גידים מכוונים נגד רמ"ח עשין ורש"י לאוזן, שורש כל חולי שבגוף מקורו באיברי הנפש שנחלשו ונפגמו באותה מצוה המכוונת כנגדם.

גם בבריאות הנפש עלינו לשמר את 'מערכת החיסון' האיתנה של הנשמה, בפרט לאחר שכבר חלתה ונפגמה כמה וכמה פעמים... לפעמים סובלת הנשמה 'מחולשה' שאינה בהכרח מחלה ברורה בעבירה של ממש ח"ו, אבל יש בה חולשה זו תסמיני טרום מחלה, ואם לא יתייחס האדם לאותה 'ידידה' רוחנית לטפל בה יתיך מתחילתה, הרי היא תתפתח מהרה ותדרדרנו לפניה יותר גדולה חלילה.

ותלמוד ערוך הוא לפנינו (שבת קה:): "כן אומנתו של יצר הרע, היום אומר לו עשה כך, [דברים של מה בכך...], ולמחר אומר לו עשה כך, עד שאומר לו עבוד עבודה זרה, והולך ועובד!" - ומהאי טעמא פסק לנו שם רבי שמעון בן אلعזר משום חילפא בר אגרא,

שאמר משום רבי יוחנן בן נורי, שהמקרה בגדיו בחמתו או משבר כליו בחמתו יאה בעיניך כעבוד עבודה זרה ממש! כי אם לא יאה בעיניך מיד מתחילה כעבודה זרה, סופך להגיע אל העבודה זרה עצמה ח"ו.

לפיכך יתיך כשחש האדם חולשה בתורה או בתפילה ועבודת השי"ת, יהיה להתחזק היטב כדי לשמר את נשמתו איתנה וחסונה כנגד אותו פגם, ולא ימצא הייצר פתח פתוח להחזיר דרכו מחלות קשות של כל מיני תועבות שוא ומזוחים האורבות לפתחו של היהודי בזמנינו רחמנא לישזבן.

• § • § •

אשר על כן מיד אחר התגברות בית חשמונאי וניצחון הקדושה, כשאף זה עתה ניצלו מגזירת שמד דמלכות יון הרשעה, ועדיין לא התחזקה מלכות ישראל בתוקף, ועדיין לא התבססה כראוי קדושת ישראל וגאולתם מעומק תרבות יון וקליפתם הקשה שדבקה בהם. - היו צריכים ביותר לנס פך השמן, ושלא לסמוך בו על דין בדיעבד של 'סומאה הותרה בציבור', כדי שבכך תבוא הארת חביבות מיוחדת זו מן השמים עליהם להאיר עיניהם וליבם של ישראל! לחזק ולחסן את הנשמה הדק היטב, שלא ייתפשו בה חלילה שוב מאותם מחלות יוניות קשות.

ומכוח החביבות שבפרסומי ניסא שאבו ישראל חיזוק לעודדם ולקרבת חביבות יתרה אל אביהם שבשמים. ובכך התבססה היטב טהרתם וקדושתם של ישראל, "וחזרה מלכות לישראל יתר על מאתים שנה" (רמב"ם ריש הל' חנוכה ג, א).

• § • § •

המורם מטיב המעשה דן, הלכה למעשה, שיש בכוח ימי החנוכה וחביבותם הגדולה, להחזיר חיזוק עצום [כעין זריקת חיטון] בלב ישראל לכל ימות השנה. ויש בה קירוב ועידוד מופלא לכל החלשים והנחשלים, אפילו בדיטא תחתונה שלמטה מעשרה טפחים (שבת כא:). 'להאיר עיניהם וליבם של ישראל'! - שיימצאו עולים בקיום מצות ימי החנוכה הללו 'מחוסנים' וחזקים כנגד כל ניסיון או חולי שלא יבוא.

ומכוח ימי חנוכה ושבט חנוכה דן עתידים ישראל להיגאל, ולצאת מאפלה לאורה בהתגלות אורו של משיח, במהרה בימינו אמן.

[ג'פ"ט טיב החנוכה - עריכה מיוחדת]

• § • § •

אישי ישראל קודש!

גם כיום קליפת יון 'מחשיכה עיניהם ולבם של ישראל'! אם חשך לך בלב ובמות, עצוב לך... הכל נסתם מבית ומוחך ח"ו. - אינך מצליח להסתכל אל נכון באור האמת והדעת האמתית, שהוא הביטחון החזק בפועל ב'אין עוד מלבדו', ורק שפע חיות עליון שופע בכל הנבראים לקיימם. - וממילא רודפים אותך יסוריך וצרותיך, הדאגות והלחץ מטרסמים בך! ועל כולם הייצר הרע הרודף חרמנו...

קום עמוד בעזר וגבורה בימים נעלים אלו, ובשבת המרוממת דידן, קח נא בשתי ידיים את המתנה שהעניקו לך חכמים מתנת חנוכה! [כמ"ש בשפת אמת מפי יקנו החידושי הרי"ם (תרל"א שלהי ליל ה): 'נכון לבו בטו"ח ב'ה' סמוך" (תהלים קיב, ז-ח), סופי תיבות חנוכה"ה]. - ובהדליק את נר מצוותך, אל תישאר באדישות מעשה החיצוני בלבד של תנוכייה הדולקת יפה... - החדר לתוכך את פנימיות המצוה! הצית נא את 'נר ה' נשמת אדם' (משלי כ, כז), האר אל תוככי לבך ומוחך! גרש את החושך המבוכה והתסכול! הוצא את עצמך וחלוצ את נפשך ואת נפש בני ביתך מן החושך! - במקום לפעול ולחשוב בדברים החשובים ולהשתקע בעצבות... גלה את ניצוץ האור שבשורש קדושת ישראל, גלה את היופי וההדר שנטע השי"ת בך ובביתך!

להאיר עיניהם ולבם של ישראל!

על הברכה יעמדו

התורמים להפצת העלון

לקבלת העלון במייל (דוא"ר) נא לשלוח למייל הפצו"ב

ניתן להנציח את העלון לשפות, לברכה והצלחה או ליאריצייט

לע"י החבור שמואל מאיר ז"ל בן יבלחטיא רבי ישראל יצחק ולב"ע יחנסלו תנצבה.

לע"י מרת חיה סאסא בת לאה ולב"ע יסיון תנצבה.

שרה שיינדל בת סילה רחה להצלחה בכל העניינים

האחים היקרים העומדים תמיד לימין רבינו הרב יהודה בן שרה שיינדל והרב שאול יחזקאל בן שרה שיינדל וכל משפחתם - להצלחה בכל העניינים

יוסף בן סילה רחה לרפואה שלימה

לע"י מרת הינדל בת משה ירסיווה ובלומה

לע"י יעקב צבי בן ישראל

יו"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד' | רח' ישעיהו 7 ירושלים טל: 05276-10455 078-3331109 | shivti1@gmail.com

יהודי יקר! אל תחזיק טובה לעצמך, הנך עוזמן להדפיס ולהפיץ את העלון באזור פגועין ולהיות שותף לזיכוי הרבים. הפענוניים יקבלו את העלון במייל (אפשר גם ישירות לדפוס) בקובץ ההדפסה. Anyone interested in receiving Tiv Hakehila weekly in Hebrew or English should Email - Sheldon@hpins.net Or | zelig@gmail.com or text 718-249-7173